

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА "EUROPEAN DISABILITY FORUM"

**Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на инвалиди**

година XXVIII
октомври 2018 год.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. Народното събрание прие на първо четене Закона за хората с увреждания и Закона за личната помощ.

Спроекта на Закон за хората с увреждания се уреждат обществените отношения, свързани с насърчаването, защитата и гарантирането на равноправното и пълноценно упражняване на техните права. С предлаганата нормативна уредба по нов начин се дефинират областите и средствата за необходимата подкрепа за социално приобщаване на хората с увреждания.

Проектът на Закон за хората с увреждания въвежда нова индивидуална оценка, която е комплексна и ще отразява потребностите на човека с увреждане, изследвайки неговото здравословно състояние, функционалните затруднения и наличието на бариери при изпълнение на ежедневните му дейности, както и вида на необходимата подкрепа.

От 1 януари 2019 г. на хората с увреждания над 18-годишна възраст ще се предоставя месечна финансова подкрепа, която ще компенсира разходите, породени от увреждането и представлява сума, в зависимост от степента на увреждане. Размерът на финансовата подкрепа ще се определя в зависимост от линията на бедност.

През 2019 г. право на месечна финансова подкрепа имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

- **над 90% степен на увреждане с право на чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност в размер на 57% от линията на бедност (която е в размер на 348 лв за 2019 г.) или 198,36 лв. на месец;**

- **над 90 на сто степен на увреждането с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест в размер на 30 на сто от линията на бедност или 104,40 лв;**

- **над 90 на сто степен на увреждането в размер на 25 на сто от линията на бедност или 87 лева ;**

- **от 71 до 90 на сто степен на увреждането в размер на 15 на сто от линията на бедност или 52,20 лв.;**

- **хората от 50 до 70,99 на сто степен на увреждането в размер на 7 на сто от линията на бедност или 24,36 лв.**

Със законопроекта се предвижда от 1 януари 2021 г. да се създаде Държавната

агенция за хората с увреждания като нова структура към Министерския съвет. Тя ще изготвя индивидуалната оценка на потребностите на хората с увреждания и ще има водеща роля при координацията на цялостната държавна политика за техните права. Новата структура ще е правоприемник на сегашната Агенция за хората с увреждания. Към нея ще бъдат насочени служители от Агенцията за социално подпомагане, които до настоящия момент изпълняват политиките по социално-икономическа защита на хората с увреждания.

Предвижда се разработване и изпълнение на Национална програма в подкрепа на работодателите за финансиране на дейности по приспособяване и/или оборудване на работни места и осигуряване при необходимост на достъп до тях, с цел стимулиране и подпомагане на работодателите за наемане на хора с трайни увреждания. С проекта на Закона за хората с увреждания се регламентира защитената заетост за хора с тежки и множество увреждания. Предвижда се създаване на центрове за защитена заетост, като механизъм в подкрепа на трудовата интеграция на хора с тежки и множество увреждания.

Предвижда се изграждане на информационна система за хората с увреждания, която да служи за наблюдение и анализ на социално-икономическия статус на хората с трайни увреждания, за планиране на дейности, свързани със задоволяване на индивидуалните им потребности и за разработване на секторни политики. Информационната система ще поддържа профил на всеки човек с трайно увреждане с възможност за индивидуален достъп до персоналните данни за лицето чрез идентификация по реда на Закона за електронната идентификация.

Със законопроекта се създават възможности за публично финансиране на проектен принцип на дейности за изграждане на достъпна среда, с цел премахване на съществуващи пречки и прегради пред достъпността и в подкрепа на мобилността на хората с увреждания, по реда на Национална програма за достъпна жилищна среда и лична мобилност.

Предвижда се от 01 януари 2020 г. финансирането и предоставянето на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания да премине към системата на здравеопазването.

II. По предварителни разчети на НОИ от 01. 07. 2019 г. средната пенсия у нас ще стане 200 евро. Ако тази прогноза се запази, през 2019 г. средната пенсия ще стане 391.35 лв. вместо планираната 388.06 лв., която пресметната по курса на БНБ отговаря на 200 евро и 69 евроцента. По-голямото увеличение на средните пенсии е заради ръста на средния осигурителен доход с 8.7 % през 2018 г. От началото на следващата година отпада таванът за новоотпуснатите пенсии и те вече ще се изчисляват върху тавана на реално внесените осигуровки. За отпуснатите до 01. 01. 2019 г. таванът ще бъде увеличен от 35 % на 40 %, от максималния осигурителен доход, който е 2600 лв.

III. Проектът на Закон за социалните услуги е публикуван за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика и на портала за обществени консултации на Министерския съвет. Основните цели на законопроекта са гарантиране на достъпа до услуги, на тяхното

качество и ефективност и на правото на живот в домашна среда и в общността, както и насърчаване на интегрирания подход и публично-частното партньорство.

Проектът на Закон за социалните услуги урежда всички въпроси, свързани с предоставянето, ползването, планирането, финансирането, качеството, контрола и мониторинга на социалните услуги в страната. Предвижда се всеки човек да има право на консултация и информация за ползване на социални услуги и сам да избира техния доставчик. Това ще са услуги за информиране, консултиране и достъп до социалните права на всеки човек. С тази нова законова разпоредба ще отпадне заповедта за ползване на социалните услуги от дирекциите "Социално подпомагане.

IV. Нов вид месечна семейна помощ ще могат да получат всички деца, които нямат право на наследствена пенсия от починал родител. Това предвиждат промени в Закона за семейни помощи за деца, които днес бяха одобрени на второ четене от парламента. Законопроектът беше подготвен от Министерството на труда и социалната политика и одобрен от Министерския съвет на 1 август.

Новата помощ ще се предоставя от 2019 г. и ще се отпуска без доходен критерий. Очакванията са, че с нея ще бъдат подкрепени около 8000 деца. Размерът ѝ ще се определя ежегодно със закона за държавния бюджет. Помощта ще се отпуска за 12 месеца и ще може да се получава заедно с останалите видове семейни помощи, но няма да може да се получава заедно с персонална пенсия на дете по Кодекса за социално осигуряване.

Новата месечна семейна помощ ще се предоставя на другия родител или на настойника/попечителя, които отглеждат детето. Тя ще се получава до навършване на 18-годишна възраст, а ако детето учи - до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст. Ако детето е завършило средното си образование преди навършване на 18-годишна възраст, помощта ще продължи да се предоставя до навършването ѝ. Предвижда се и възможност за получаване на новата помощ от семействата на роднини и/или близки, при които е настанено дете, когато семейството не получава месечна помощ за отглеждането му съгласно Закона за закрила на детето.

V. Неправителствените организации, които са доставчици на социални услуги, ще могат да кандидатстват в новата схема на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ „Социално включване“ за изграждането на иновативни интегрирани социални услуги. Схемата е отворена от 25 октомври, а кандидатите имат три месеца да разработят и подадат проектите си в следващите три месеца. Заделени са общо 5 млн. лв., като максималната стойност на проектите може да достигне равностойността на 200 000 евро. Операцията „Социално включване“ е насочена към деца и лица от специфични целеви групи – жертви на насилие, деца аутисти и др. Задължително част от дейностите, които се залагат в новите социални услуги, трябва да водят до подкрепа на заетостта на хората, които не могат да бъдат интегрирани на пазара на труда“

С 46 млн. лв. от ОПРЧР ще бъде подкрепено развитието на услугата, която е насочена към хора с увреждания, възрастните и самотно живеещите. Този тип услуга допълва всичко, което до момента е правено по отношение на Социалния

патронаж и предоставянето на услугите личен и социален асистент и домашен помощник, като се допълва със здравен компонент. Идеята е хората, които ползват тези услуги, да имат възможност да бъдат посещавани от медицинска сестра или да бъде закупен специализиран транспорт. Всяка община може да кандидатства самостоятелно или в партньорство, като размерът на финансирането е определен според показатели, подадени от НСОРБ, като специфика на местното население, брой на хората с увреждания и отдалеченост на населените места в конкретната община.

В момента Министерството на здравеопазването изпълнява проект на стойност 200 000 лв., чиято цел е да бъде изготвена методика за предоставяне на услугата „Патронажна грижа“, програма за обучение на персонала и супервизия на самата услуга.

Стартирала е процедура "Интегрирани действия за устойчиво градско развитие". Бюджетът на операцията е 18 млн.лв., а допустими кандидати са 39-те общини, които имат сключени договори с Оперативна програма "Региони в растеж" за различни дейности, свързани с реконструкция или изграждане на инфраструктура за предоставяне на социални услуги в общността - Центрове за временно настаняване, Центрове за работа с деца на улицата, Приюти и Кризисни центрове. Процедурата е допълваща към проектите по ОПРР и цели насърчаване на социалното включване на групите в неравностойно положение и със специални потребности, както и други уязвими групи.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

I. Диференцираният минимален доход е коефициент, който се използва при отпускане на някои социални помощи, включително и за отопление. Основа за определяне на диференцирания минимален доход е гарантираният минимален доход, чийто размер се определя от Министерския съвет и за 2018 г. е в размер на 75 лв. Диференцираният минимален доход се определя, като индивидуалният коефициент на лицето или семейството се умножи по гарантирания минимален доход в зависимост от социалния статус на подпомагания субект, включващ различни критерии: доход, процент загубена работоспособност (вид и степен на увреждане), състав на семейството, ниво на социална интеграция, потребности от услуги и др.

II.Националният осигурителен институт определи поредния средномесечен осигурителен доход, както следва:

-по чл.70, ал. 4 от КСО за м. август 2018 г. в размер на 873,75 лв., който служи за определяне на индивидуалния пенсионен коефициент;

-по чл. 70, ал. 2 от КСО за периода от 01.09.2017 г. до 31.08.2018 г. в размер на 867,37 лв., който служи за изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата м. септември 2018 г.